

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

Кафедра практичної психології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Декан педагогічного
факультету
Олефіренко Т. О.
«28 Серпня» 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

Сімейне консультування
освітнього рівня магістр
(назва освітнього рівня)

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 053 Психологія
(код і назва спеціальності)

ОПП Практична психологія

Шифр за навчальним планом ВВ2.01

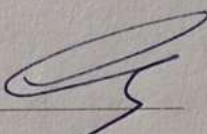
Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Сімейне консультування», затверджена Вченою радою Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Розробник: *Чанчиков І.К.*, доктор філософії у галузі психології, викладач кафедри практичної психології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри практичної психології

“26” серпня 2024 року, протокол №1

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. Митник О.Я.

І. Пояснювальна записка

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів - 3		Методи навчання Пояснювально-ілюстративні методи.
Спеціальність (код, назва) 0.53 «Психологія» («Практична психологія»)	Загальна кількість годин - 90		
	Денна	Заочна	Інтерактивні методи: мікрОВикладання, інверсії, емпатії, інциденту
Освітній ступень: «магістр» (освітньо-професійна програма)	Лекції:		Рольовий тренінг. Розв'язування психологічних завдань.
	6		
	Семінарські (практичні) заняття:		
нормативна	5		Форми поточного контролю: МКР
	Лабораторні заняття:		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1-й			Форма підсумкового контролю: іспит
	Індивідуальна робота:		
Семестр: 1-2-й денна, заочна	Самостійна робота:		
Тижневе навантаження (год.) 2 год – аудиторне 1 семестр 3 год. – 2 семестр.	79		
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
	15%/85%		
Мова навчання - укр.			

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні теоретичні положення та поняття, основні методики та процедури в галузі сімейного консультування.

Міждисциплінарні зв'язки: Сімейне консультування тісно пов'язане з загальною, віковою та педагогічною психологією, психологією особистості, психологічним консультуванням, психотерапією тощо.

Мета навчальної дисципліни «Сімейне консультування» полягає в орієнтуванні студентів у змісті сімейного консультування, їх підготовки до проведення сімейного консультування.

Курс «Сімейне консультування» призначений для підготовки практичного психолога в сфері консультування з проблем сім'ї та шлюбу. Програма навчання дозволяє дати слухачам необхідні теоретичні знання у

галузі сімейного консультування, а також сприяє оволодінню основними навичками роботи сімейного психолога-консультанта.

Основними завданнями курсу є:

- допомога студентам у засвоєнні сутності психологічного консультування і сімейного консультування зокрема;
- аналіз відмінностей сімейного консультування від сімейної психотерапії;
- визначення ролі психолога-консультанта у процесі сімейного консультування;
- засвоєння методів діагностики проблем сім'ї;
- виявлення основних причин, з якими подружжя звертається до психолога-консультанта;
- допомога студентам у виборі найбільш ефективних психотехнік під час роботи з подружжям.

Основні результати навчання та компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

Результати навчання	Компетентності
ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно комунікаційних технологій. ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість. ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.	ЗК1.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях психологічної допомоги. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками різних професійних груп та у міжнародному контексті. СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу) з використанням науково верифікованих методів та технік.

II. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредитів ЄКТС 90 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна(вечірня) форма навчання)				
		Аудиторні	Лекції	Практичні(семіна рські)	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні(семіна рські)	Лабораторні	СРС
Змістовий модуль 1. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОЇ СІМ'Ї.ПІДХОДИ ДО ТЕХНОЛОГІЇ КОНСУЛЬТАТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ											
1	Тема 1. Психологічні особливості сучасної сім'ї.	1	1		4						
2	Тема 2.Основні види психологічної допомоги сім'ї.				4						
3	Тема 3. Особливості сімейного консультування				5						
4	Тема 4. Роль та місце консультанта в сімейному консультуванні. Основні стадії сімейного консультування.	1	1		5						
5	Тема 5. Сучасні підходи до психологічного консультування родини. Теоретичні моделі сімейного консультування.				10						
6	Тема 6.Специфіка консультування подружжя				6						
7	Тема 7. Діагностика в сімейному консультуванні	2	1	1	6						
8	Тема 8. Використання психотехнік у сімейному консультуванні	3	1	2	6						
	МКР № 1				2						
	Разом за змістовим модулем 1:	7	4	3	48						
Змістовий модуль 2. ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ СІМЕЙНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ											
9	Тема 9. Проблема взаєморозуміння між подружжям	2	1	1	5						
10	Тема 10. Проблема несумісності у подружніх стосунках	2	1	1	5						
11	Тема 11. Сімейне консультування з проблем ревностів та зради				10						
12	Тема 12. Особливості консультування при розлученні				9						
	МКР № 2				2						
	Разом за змістовим модулем2:	4	2	2	31						
	Усього годин	11	6	5	79						

III. Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами:

№ з/п	3.1. Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	в т.ч. лекцій
1.	Змістовий модуль 1. Соціально психологічна характеристика сучасної сім'ї. підходи до технології консультативної взаємодії	7	4
	Тема.1. Психологічні особливості сучасної сім'ї.		
1.1	Співвідношення понять «шлюб» і «сім'я». Сім'я як мала соціальна група. Форми організації шлюбно-сімейних стосунків в історичному контексті. Соціально-психологічна модель подружньо-сімейних стосунків, яка відображає функції (виховну функцію або функцію соціалізації дитини, господарсько-побутову, емоційну або психотерапевтичну функцію, функцію духовного спілкування, функцію первинного соціального контролю, сексуально-еротичну функцію, а також специфічні та неспецифічні функції); структуру (нуклеарна сім'я, поповнена сім'я, змішана сім'я, сім'я матері (батька)-одинака; домінування- підпорядкування; взаємо-відповідальність; емоційно-психологічна близькість); динаміку (позасімейний стан: неодружені і незаміжні люди, не створивши своєї сім'ї; сім'я молодят; сім'я з маленькими дітьми; сім'я з підлітками; вихід дорослих дітей із сім'ї; сім'я на Пізній стадії розвитку). Психологічне здоров'я сучасної сім'ї.	1	1
1.2	Тема 2. Основні види психологічної допомоги сім'ї. Групові та індивідуальні форми роботи в сімейному психологічному консультуванні. Соціально-психологічний тренінг та його роль у процесі психологічного консультування родини. Структурна сімейна та стратегічна сімейна терапія як провідні напрями у роботі з сім'єю.		
1.3	Тема 3. Особливості сімейного консультування. Специфіка консультування подружньої пари. Консультування одного з подружжя. Основні підходи до сімейного консультування. Стадії процесу консультування. Методи та прийоми, що використовуються в сімейному консультуванні. Основні вимоги до роботи з подружньою парою.		
1.4	Тема 4. Роль та місце консультанта в сімейному консультуванні. Основні стадії сімейного консультування. Вимоги до особистості психолога, який працює з сім'єю. Важливість володіння специфічними прийомами та техніками, власним життєвим досвідом. Стадії консультування.	1	1
1.5	Тема 5. Сучасні підходи до психологічного консультування родини. Теоретичні моделі сімейного консультування. Теорія		

	сімейних систем М.Боуема, біхевіористичний підхід, теорія соціального наочіння, структурний підхід, транзактна модель, нарративний підхід.		
1.6	Тема 6. Специфіка консуьтування подружжя. Консуьтування подружжя в періоди формування подружньої пари, кризові періоди. Питання сумісності партнерів. Вирішення подружніх конфліктів.		
1.7		2	1
	Тема 7. Діагностика в сімейному консуьтуванні Психодіагностична робота з клієнтом; типові помилки консуьтанта під час психодіагностики; психодіагностичні методи і методики, які можна застосовувати під час роботи з подружжям: проєктивні методики «Малюнок людини», «Сімейні очікування», «Ідеальний чоловік (дружина)» та ін..	3	1
1.8			
	Тема 8. Використання психотехнік у сімейному консуьтуванні Техніки нестандартного та неманіпулятивного підходу; адлеріанський підхід щодо черговості народження; роль психодрами в сімейному консуьтуванні.	4	2
II			
	Змістовий модуль 2. Основні проблеми сімейного консуьтування		
	Тема 9. Проблема взаєморозуміння між подружжям Основні прояви непорозуміння між подружжям та причини відсутності взаєморозуміння у сім'ї; шляхи розв'язання проблеми відсутності взаєморозуміння між чоловіком та дружиною.	2	1
2.1		2	1
	Тема 10. Проблема несумісності у подружніх стосунках. прояви несумісності характерів та звичок чоловіка і дружини; причини розходження у поглядах подружжя на життя, виховання дітей, сімейні взаємовідношення.		
2.2			
	Тема 11. Сімейне консуьтування з проблем ревнощів та зради. основні причини охолодження сімейних стосунків, причини зради чоловіка або дружини; етапи роботи з подружжям та етапи роботи з одним із подружжя.		
2.3			
	Тема 12. Особливості консуьтування при розлученні Основні причини розлучення; стадії розлучення; особливості роботи з дітьми, які переживають розлучення батьків.		

IV. Плани практичних занять

Змістовий модуль 1. Соціально-психологічна характеристика сучасної сім'ї. підходи до технології консуьтативної взаємодії

Тема 1. Психологічні особливості сучасної сім'ї

1. Сім'я як мала соціальна група.
2. Форми організації шлюбно-сімейних стосунків в історичному контексті.

3. Соціально–психологічна модель подружньо–сімейних стосунків.
4. Психологічне здоров'я сучасної сім'ї.

Тема 2. Основні види психологічної допомоги сім'ї

1. Групова та індивідуальна форми роботи в сімейному психологічному консультуванні.
2. Соціально-психологічний тренінг та його роль у процесі психологічного консультування родини.
3. Структурна сімейна та стратегічна сімейна терапія як провідні напрями у роботі з сім'єю.

Тема 3. Особливості сімейного консультування

1. Місце сімейного консультування в системі психологічної допомоги.
2. Відмінності сімейного консультування від сімейної психотерапії.
3. Основні завдання сімейного консультування.
4. Причини звернення подружжя до сімейного консультанта.

Тема 4. Роль та місце консультанта в сімейному консультуванні.

Основні стадії сімейного консультування

1. Вимоги до особистості психолога, який працює з сім'єю.
2. Важливість володіння специфічними прийомами та техніками, власним життєвим досвідом.
3. Стадії консультування сім'ї.

Тема 5. Сучасні підходи до психологічного консультування родини.

Теоретичні моделі сімейного консультування

1. Теорія сімейних систем М.Боуема.
2. Біхевіористичний підхід.
3. Соціального наuczіння.
4. Структурний підхід.
5. Транзактна модель.
6. Нарративний підхід.

Тема 6. Специфіка консультування подружжя

1. Закони формування та розвитку сім'ї.
2. Особливості роботи з одним із подружжя та з подружжям у цілому.
3. Переваги та недоліки роботи з подружжям.
4. Переваги та недоліки роботи з одним із подружжя.
5. Основні етапи сімейного консультування.

Тема 7. Діагностика в сімейному консультуванні

1. Застосування діагностики під час консультування подружжя.
2. Типові помилки під час проведення діагностики.

3. Психодіагностичні методи і методики діагностування проблем подружжя.

Змістовий модуль 2. Основні проблеми сімейного консультування

Тема 9. Проблема взаєморозуміння між подружжям

1. Прояви непорозуміння між подружжям.
2. Основні причини відсутності взаєморозуміння у сім'ї.
3. Шляхи розв'язання проблеми відсутності взаєморозуміння між чоловіком та дружиною.

Тема 10. Проблема несумісності у подружніх стосунках

1. Несумісність характерів.
2. Несумісність звичок чоловіка і дружини.
3. Розходження подружжя у поглядах на життя, виховання дітей, сімейні взаємовідношення.
4. Особливості консультативної роботи з подружжям при проблемі несумісності у подружніх стосунках.

Тема 11. Сімейне консультування з проблем ревнощів та зради

1. Основні причини охолодження сімейних стосунків.
2. Причини зради чоловіка або дружини.
3. Етапи роботи з парою.
4. Етапи роботи з одним із подружжя.

Тема 12. Особливості консультування при розлученні

1. Причини розлучення.
2. Стадії розлучення.
3. Страх залишитися одинаком (одиначкою).
4. Діти у ситуації розлучення.

V. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Зміст завдання	Форма звітності
1	Підготувати доповідь на вибір: • Співвідношення понять «шлюб» та «сім'я». • Сім'я і шлюб в історії суспільства: якісна і кількісна еволюція сімейних відносин. • Функції сім'ї та специфіка їх реалізації в сучасних умовах. • Динаміка і періодизація сімейного життя. • Структура сім'ї.	Доповідь на практ.з.

2	Підготувати доповідь на вибір: • Значення дошлюбного та перед-шлюбного періоду для майбутніх шлюбно-сімейних стосунків. Перед-шлюбні залицяння. • Місце сім'ї та шлюбу у системі цінностей молодих людей та старших поколінь. • Особливості образу сім'ї, партнера по спілкуванню та майбутнього чоловіка/дружини. • Вплив ЗМІ на розвиток уявлень щодо образу сім'ї. • Формування установки на вступ у шлюб та народження дітей. • Позиція молодих людей щодо «цивільного шлюбу».	Доповідь на практ.з.
3	Підготувати доповідь на вибір: • Відмінні риси психологічного консультування і психотерапії. • принципи і правила сімейного консультування. • Техніки та види слухання. • контакту з сім'єю за допомогою питань (відкриті та закриті питання).	Доповідь на практ.з.
4	Скласти таблицю «Основні стадії сімейного консультування»	Презентація
5	Скласти алгоритм «Організація і проведення психодіагностичного обстеження сім'ї»	Презентація
6	Підготувати доповідь «Специфіка консультування подружжя»	Доповідь на практ.з.
7	Підбір та самостійне опрацювання методик за темою: «Психодіагностика в сімейному консультуванні»	Презентація практ.з.
8	Підготувати доповідь «Техніки сімейного консультування»	Доповідь на практ.з.
9	Порівняльна характеристика основних методик діагностики подружжя	Презентація
10	Підготувати доповідь: «Особливості консультативної роботи з подружжям при проблемі несумісності у подружніх стосунках»	Доповідь на практ.з.
11	Підготувати доповідь: «Особливості сімейного консультування з проблем ревнощів та зради»	Доповідь на практ.з.
12	Підготувати доповідь: «Специфіка консультування подружжя при розлученні»	Доповідь на практ.з.

VI. Засоби діагностики успішності навчання

Форми і методи поточного контролю

Доповіді, презентації студентів на лабораторних заняттях, виконання ІНДЗ, трьох МКР.

Використання методів самостійної роботи студентів по осмисленню та засвоєнню матеріалу – самостійний пошук інформації, конспектування першоджерел, ведення психологічних тематичних словників, написання рефератів. Питання до заліку (екзамену):

1. Мета і завдання сімейного консультування. Основні види сімейного консультування.

2. Сутність психологічної (психотерапевтичної) моделі допомоги сім'ї.
3. Порівняльна характеристика видів консультативної допомоги сім'ям.
4. Спільні та відмінні риси психологічного консультування, психокорекції, психотерапії.
5. Класифікація та сутність принципів роботи сімейного консультанта.
6. Професійно важливі риси сімейного консультанта.
7. Загальні питання підготовки до психологічного консультування.
8. Оформлення документації в процесі сімейного консультування.
9. Порівняльна характеристика схем проведення сімейного консультування за різними авторами (Немов Р., Ейдемільер Е., Кленер). Спільні та відмінні ознаки.
10. Особливості першої зустрічі з клієнтом. Етап налагодження.
11. Особливості діагностичного етапу сімейного консультування. Основні техніки та прийоми, що використовуються консультантом на даному етапі.
12. Особливості етапу надання рекомендацій у сімейному консультуванні. Основні правила ефективності та прийоми надання рекомендацій клієнту.
13. Особливості завершального етапу психологічного консультування. Основні техніки та прийоми, що використовуються консультантом на даному етапі.
14. Загальна схема сімейної психодіагностики, сфокусованої на дитині (за А. Бодаєвим, В. Століним).
15. Структура скарги. Сюжет, зміст та підтекст скарги.
16. Мотиваційні орієнтації клієнтів. Типологія осіб, які приходять до консультанта.
17. Неспецифічні прийоми роботи психолога-консультанта.
18. Спеціальні прийоми та техніки сімейного консультування.
19. Основні труднощі, з якими може зустрітись консультант на різних етапах сімейного консультування.
20. Умови результативності психологічного консультування.

Критерії оцінювання знань студентів

Вимоги до знань та умінь студентів	Максимальна кількість балів, оцінка за шкалою ECTS
Повно й ґрунтовно володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом, в логічній послідовності передає знання першого та другого модуля з відповідним аналізом й узагальненням вивченого. Простежувався зв'язок теоретичного матеріалу з практикою.	A: 90 – 100 б.
Свідомо володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом, в логічній послідовності передає знання першого та другого модуля з відповідним аналізом й узагальненням вивченого.	B: 80 – 89 б.
Свідомо володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом. Проте відсутня логічна послідовність у викладі матеріалу, відсутні певні висновки щодо викладеної інформації.	C: 70 – 79 б.
Знання модулів передаються зазубреними з підручників (з конспекту) фразами. Відсутня логічна послідовність у викладі навчального матеріалу, відсутні певні висновки щодо викладеної інформації.	D: 65 – 69 б.
Знання модуля передаються тільки за допомогою певних питань з боку викладача.	E: 60 – 69 б.

Розрахунок максимальної кількості балів, що присвоюються студентам

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
Виконання завдання для самостійної роботи (домашнього завдання)	10	6	60
Робота на практичному занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, аналіз фільмів, участь у дискусії)	5	6	30
Модульна контрольна робота	5	2	10
максимальна кількість балів 100			

VI. Навчально-методична карта дисципліни

Всього - 90 год., лекції - 6 год., практичні - 5 год., самостійна робота - 79 год.

Тиждень	1	2	3	4	5	6	7	8
Модулі	Модуль 1				Модуль 2			
Лекції (год)	1	1	1	1	1	1		
Дати	12.09.2024		19.09.2025		02.10.2024			
Теоретичні розділи	Соціально-психологічна характеристика сучасної сім'ї. підходи до технології консультативної взаємодії				Основні проблеми сімейного консультування			
Теми лекцій	Тема 1. Психологічні особливості сучасної сім'ї.	Тема 4. Роль та місце консультанта в сімейному консультуванні. Основні стадії сімейного консультування.	Тема 7. Діагностика в сімейному консультуванні	Тема 8. Використання психотехнік у сімейному консультуванні	Тема 9. Проблема взаєморозуміння між подружжям		Тема 10. Проблема несумісності у подружніх стосунках	
Практичні заняття (год)	1		2		1		1	
Дати	26.09.2025				15.10.2024			
Теми практичних занять	Діагностика в сімейному консультуванні		Використання психотехнік у сімейному консультуванні		Проблема взаєморозуміння між подружжям		Проблема несумісності у подружніх стосунках	
Самостійна робота	Ведення словника. Підготовка до практичних занять №1 - 2. Виконання інших завдань, передбачених у п.4.2. цієї програми. Підготовка до модульного контролю №1.			Ведення словника. Підготовка до практичних занять № 3 - 4..Опрацювання статей. Підготовка конспектів – першоджерел. Виконання інших завдань передбачених у п.4.2. даної програми. Підготовка до модульного контролю № 2.				
Види контролю	Поточний контроль: усні відповіді на практичних; тестові форми контролю для визначення рівня залишкових знань; усний захист завдань на практичних заняттях. Модульний контроль № 1- 2.							
	ЗАЛІК							

Інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні:

1. Бондарчук О.І. Психологія сім'ї. – Київ, 2001.
2. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування : підручник. 2-ге вид. К.: Ніка-Центр, 2011. 424с.
4. Кісарчук З.Г. Психологічна допомога сім'ї : навч. посібник : у 3-х кн. К. : Главник, 2006.
5. Козловська Е. В. Психологічна готовність молодого подружжя до гармонізації стосунків : дис. ... канд. психол. наук. / Е. В. Козловська. – К., 2010.
6. Максимова Н.Ю. Сімейне консультування : навч. посіб. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. 304 с.
7. Психодіагностика розвитку особистості в умовах сімейної соціалізації: науково-методичний посібник / За ред. О.І.Власової, Н.М. Булатевич, В.Є.Луньова. Укладачі: О.І.Власова, Н.М.Булатевич, Т.М.Яблонська, Н.М.Дембицька, Т. О. Піроженко. 2020. 323 с.
8. Психологія молодого сім'ї [Текст]: монографія / Раїса Петрівна Федоренко, Мирослава Іванівна Мушкевич та ін. – Вид. 2-ге, доповн. та змін. – Луцьк : Вежа-Друк, 2020. – 392 с.
9. Помиткіна Л.В., Злагодух В.В., Хімченко Н.С., Погорільська Н.І. Психологія сім'ї. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2010. – 270 с.
11. Шліппе А., Швайцер Й. Системна психотерапія та консультування. - Львів, 2004.

Додаткові:

1. Родина в житті людини: Семиченко В.А., Заслуженюк В.С. // Семиченко В.А., Заслуженюк В.С. Психологія та педагогіка сімейного спілкування: Навч.посібник. - К.: Веселка,1998. – 327 с

3. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція: Модульно-рейтинговий курс: Навч. посіб. К., 2005. 656 с.

4. Райт Н. Отож, ви одружуєтесь. Як будувати міцні, тривалі стосунки. – Київ, 2002.

5. Федоренко Р. П. Психологія сім'ї: навч. посіб. / Раїса Петрівна Федоренко. – Вид. 2-ге, змін. та доповн.– Луцьк : Вежа-Друк, 2021. – 480 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://mon.gov.ua/ua> – сайт Міністерства освіти і науки України.
2. <https://lib.npu.edu.ua/> – бібліотека УДУ імені М.П.Драгоманова.
3. <http://dnpb.gov.ua/ua/> - Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.
4. <http://nbuv.gov.ua/node/554> – електронні інформаційні ресурси Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського.
5. <https://nus.org.ua/> - сайт НУШ.
6. <https://pidru4niki.com/> – сайт підручників з психології.